

Земельна реформа в Україні та зарубіжних країнах :
анотований бібліографічний список

2021. – Вип. 10 (жовтень). – 19 с.

1. Бегаль І. І. Теоретичні основи управління земельними ресурсами та землекористуванням в умовах децентралізації влади / І. І. Бегаль // Наук. вісн. Ужгород. нац. ун-ту. Серія : Міжнар. екон. відносини та світ. госп-во. – 2020. – Вип. 30. – С. 9-13. **Шифр зберігання в Бібліотеці: Бп18035-30** Проаналізовано вплив трансформаційних змін в адміністративній системі на особливості управління земельними ресурсами та землекористуванням. Встановлено, що Україна перебуває на другому етапі реформи децентралізації влади. Аналіз показав, що розвиток країни нерозривно пов'язаний з розвитком теорії управління земельними ресурсами та землекористуванням. Відзначено специфічність та важливість управління земельними ресурсами та землекористуванням для розвитку країни, а саме зазначено вплив управління на ефективне використання земельноресурсного потенціалу. Акцентовано увагу на тому, що ефективність системи управління земельними ресурсами та землекористуванням залежить від ефективності кожної функції управління. Крім того, це безперервний процес прийняття рішень щодо земельних ресурсів на різних рівнях управлінської діяльності. Запропоновано загальну структуру процесу управління земельними ресурсами та землекористуванням для реалізації в умовах децентралізації влади. Сформульовано визначення основних функцій та їх типів, які є чинниками кінцевого стану об'єкта управління. Текст: http://www.visnyk-econom.uzhnu.uz.ua/archive/30_2020ua/3.pdf

2. Боднарчук О. Г. Земельне право : навч. посіб. / О. Г. Боднарчук, К. М. Васьківська, А. П. Гаврилiшин ; Ун-т держ. фiскал. служби України. — Ірпiнь : Ун-т ДФС України, 2021. — 445 с. **Шифр зберігання в Бібліотеці: А814787** Висвітлено питання правового регулювання земельних

відносин: підстави і порядок виникнення права власності та права користування земельними ділянками, права і обов'язки землевласників та землекористувачів; підстави припинення права власності та права користування земельними ділянками. Розглянуто правовий режим земель і розкрито зміст заходів щодо їх охорони.

3. Бригінець О. О. Участь держави Україна у забезпеченні договору як підстави переходу права власності на земельну ділянку / О. О. Бригінець // Економіка.Фінанси. Право. – 2021. – № 8. – С. 5-8. *Констатовано, що чинне цивільне та земельне законодавство містить численні внутрішні суперечності стосовно змісту статей, які не завжди носять послідовний характер у вирішенні різних питань. Визначено необхідність усунення протиріччя положень цивільного та земельного законодавства, а також виявити пріоритети у регулюванні земельних відносин, вибудувати логічний понятійний апарат для захисту прав суб'єктів правовідносин. Зазначено, що вкрай важливим аспектом забезпечення права власності на землю в сучасному інформаційному суспільстві є створення об'єднаних інформаційних ресурсів стосовно державної реєстрації, кадастру й картографії. Текст :* <http://efp.in.ua/uk/journal-article/715>

4. Давиденко Н. М. Фінансове забезпечення відтворення збалансованого сільськогосподарського землекористування / Н. М. Давиденко, О. В. Жовніренко, О. В. Ключка // Держава та регіони. Серія : Економіка та підприємництво. – 2021. – № 4. – С. 11-116. *Установлено, що фінансові відносини у сільськогосподарському землекористуванні поєднують дуже великий ланцюг взаємозв'язків між державою, підприємствами, фізичними особами та фінансово-кредитними установами щодо фінансового забезпечення відтворення сільськогосподарського землевикористання. Фінансово-кредитний механізм для стимулювання збалансованого сільськогосподарського землекористування можна*

визначити як структурно складний і розгалужений; він має власні особливості щодо забезпечення його реалізації і впливу на суб'єктів фінансово-кредитних відносин у напрямі регулювання їхньої діяльності. Доведено, що необхідно створити такі умови господарювання, щоб незбалансоване використання земельних угідь стало економічно невигідним. Рівень рентабельності й обсяг прибутків землекористувачів мають стати залежними від ступеню досягнення збалансованого сільськогосподарського землекористування, що визначається комплексом агрохімічних показників якості стану земель, які використовуються для сільськогосподарської діяльності. Текст :

http://www.econom.stateandregions.zp.ua/journal/2021/4_2021/20.pdf

5. **Дахновський С. Обмеження при купівлі земельної ділянки** [Електронний ресурс] / Сергій Дахновський // Юрид. газ. – 2021. – 28 верес. — Електрон. дані. За словами автора статті, щоб визначити, які обмеження треба враховувати у разі придбання земельної ділянки, слід виходити з того, яка саме ділянка за статусом та призначенням буде предметом купівлі-продажу і для яких цілей вона набувається. І у будь-якому разі до вирішення цього питання необхідно підходити комплексно. У першу чергу, слід враховувати так звані загальні (у широкому тлумаченні) юридичні обмеження щодо купівлі земельної ділянки, які визначаються її правовим статусом і обумовлюють для покупця певні правові ризики, оцінка яких покладається у підгрунття прийняття рішення про можливість та доцільність придбання землі. Для встановлення таких обмежень потрібен аудит наявності та легітимності правовстановлювальних документів на ділянку; «чистоти» її правової історії, починаючи з формування ділянки; наявності відповідної землепорядної документації та коректності всіх даних, що внесені до реєстрів щодо неї, і закінчуючи ланцюжком правовласників, підставами та порядком набуття права власності на неї відчужувачем та його повноваженнями на укладення правочину, наявністю

судових спорів, арештів, заборон щодо ділянки тощо. Текст: <https://yur-gazeta.com/dumka-eksperta/obmezhennya-pri-kupivli-zemelnoyi-dilyanki.html>

6. **Дудоров О. О. Скасування мораторію на обіг земель сільськогосподарського призначення – чи готовий до цього кримінальний закон України** / Олександр Олексійович Дудоров, Роман Олександрович Мовчан // Проблеми законності : зб. наук. пр. / Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. – Харків, 2020. – Вип. 151. – С. 120-139. **Шифр зберігання в Бібліотеці: Бп14233-151** З'ясовано питання, чи потребує чинний кримінальний закон України змін у зв'язку зі скасуванням мораторію на обіг земель сільськогосподарського призначення й очікуваним відкриттям ринку таких земель. На підставі вивчення відповідного історичного та зарубіжного досвіду, а також учення про криміналізацію і диференціацію кримінальної відповідальності зроблено висновок про недоцільність запровадження спеціальних кримінально-правових заборон стосовно зловживань у сфері обігу земельних ділянок.

7. **Загурська А. Декілька земельних запитань із населених пунктів, де діють ВЦА** [Електронний ресурс] / Аліна Загурська // Місц. самоврядування. – 2021. – № 9 (верес.). — Електрон. дані. Наведено відповіді на актуальні питання, пов'язані зі сферою земельних відносин від представників об'єднаних територіальних громад (ОТГ), де станом на сьогодні в населених пунктах створені та діють військово-цивільні адміністрації (ВЦА). Наголошено на певних особливостях вирішення земельних питань саме на цих територіях. Роз'яснено, який порядок виправлення помилки у разі з'ясування факту накладення запроєктованої земельної ділянки на іншу, вже внесену до Державного земельного кадастру, та за чий кошти здійснюється таке виправлення тощо. Текст: <https://i.factor.ua/ukr/journals/ms/2021/september/issue-9/article-116935.html>

8. **Залєвський В. Е. Порядок надання земельних ділянок у власність з точки зору структури адміністративного провадження** / В. Е.

Залєвський // Вісн. Харків. нац. ун-ту ім. В. Н. Каразіна. Серія : Право. – Харків, 2020. – Вип. 29. – С. 176-181. **Шифр зберігання в Бібліотеці: Бп2601-29(2020)право** Проаналізовано структуру адміністративних проваджень щодо надання у власність земельних ділянок, які реалізуються у процесі діяльності органів місцевого самоврядування (ОМС). Показано, що складність визначення структури адміністративного провадження з безоплатного надання громадянам земельних ділянок у власність полягає в тому, що кожна з його стадій має ознаки окремого адміністративного провадження. Зроблено висновок, що у структурі адміністративного провадження з надання земельних ділянок у власність відсутня стадія виконання рішення, оскільки рішення місцевої ради про затвердження проекту землеустрою щодо відведення земельної ділянки та надання земельної ділянки у власність не потребують діяльності з його виконання. Правові наслідки цього рішення виникають автоматично і полягають у виникненні у особи права власності на земельну ділянку. Що ж стосується подальшої реєстрації права власності, то вона здійснюється в порядку самостійного адміністративного реєстраційного провадження. Текст: <https://periodicals.karazin.ua/law/article/view/15638>

9. **Інновації в науці: сучасний вимір** : матеріали Міжнар. наук.-практ. інтернет-конф. молодих дослідників, (22 квіт. 2021 р., м. Суми) / М-во освіти і науки України, Департамент освіти і науки Сум. облдержадмін. [та ін. ; редкол.: М. А. Бойченко та ін.]. — Суми : Цьома С. П., 2021. — 406 с. **Шифр зберігання в Бібліотеці: А814928** *Зі змісту: Земельні правопорушення / К. Постольник . – С. 336-339.*

10. **Ковшова О. Актуальне запитання. Про застосування нової нормативної грошової оцінки землі** [Електронний ресурс] / Олена Ковшова // Місц. самоврядування. – 2021. – № 9 (верес.). — Електрон. дані. *Надано детальну інформацію про те, чи обчислюється орендна плата за новими ставками в чинних договорах оренди землі, якщо орган місцевого*

самоврядування (ОМС) ухвалив нову нормативну грошову оцінку землі. Текст: <https://i.factor.ua/ukr/journals/ms/2021/september/issue-9/article-116938.html>

11. **Колюбакін В. Ринок сільгоспземель: два місяці поступу** [Електронний ресурс] / Володимир Колюбакін // Уряд. кур'єр. – 2021. – 8 верес. (№ 172). — Електрон. дані. *Подано інформацію, що в Україні презентовано інформаційно-аналітичний бюлетень «Огляд стану земельних відносин в Україні», створений спільними зусиллями Міністерства аграрної політики та продовольства України, Держгеокадастру й Центру досліджень продовольства та землекористування Київської школи економіки. Заступник міністра аграрної політики та продовольства України Тарас Дзьоба назвав його аналітичною платформою для детального висвітлення окремих важливих питань функціонування та реформування земельних відносин в Україні. Він також пояснив зростання кількості угод із купівлі-продажу земель посиленням довіри учасників ринку до аграрної реформи. Нині, за його словами, ринок ще знайомиться з правилами та нормами стосовно обігу землі.* Текст: <https://ukurier.gov.ua/uk/articles/rinok-silgospzemel-dva-misyaci-postupu/>

12. **Крупка М. І. Інвестиційне забезпечення розвитку аграрного сектору економіки України** / М. І. Крупка, С. І. Урба // [Інтелект XXI. — 2020. — № 6. — С. 125-131.](#) *Проаналізовано передумови, що об'єктивно вимагають реалізації механізмів удосконалення інвестиційного забезпечення аграрного сектора економіки України.* Текст : http://www.intellect21.nuft.org.ua/journal/2020/2020_6/25.pdf

13. **Курган С. Новий порядок продажу земельної ділянки з будинком: що змінилось** [Електронний ресурс] / Сергій Курган // Fakty. ua : [веб-сайт]. – 2021. – 16 верес. — Електрон. дані. *Зазначено, що нещодавно парламент ухвалив низку законів щодо прав власності на нерухоме майно громадян. Зокрема, Верховна Рада України (ВР України) ухвалила у першому читанні законопроект №5091 «Про гарантування речових прав на об'єкти нерухомого майна, які будуть споруджені в майбутньому». Цей документ*

має створити дієві правові механізми для гарантування державою речових прав на об'єкти незавершеного будівництва та майбутні об'єкти нерухомості. Крім того, парламент ухвалив у цілому законопроект № 5248 «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо переходу прав на земельну ділянку у зв'язку з переходом прав на об'єкт нерухомого майна, який на ній розміщено». Відтепер при купівлі нерухомості право на землю, на якій така нерухомість розташована, буде переходити у власність покупця автоматично. І навпаки, при купівлі земельної ділянки всі розміщені на ній об'єкти нерухомості одночасно переходять у власність набувача землі. Наведено роз'яснення адвокатки «ЮФ «Семенова і Партнери», кандидатки юридичних наук Марини Семенової й адвоката АО „Діксі Лекс” Віталія Міхліченка про те, як саме буде відбуватись купівля та продаж землі та нерухомого майна. Текст: <https://ukrainenews.fakty.ua/385167-novyj-poryadok-prodazhi-zemel'nogo-uchastka-s-domom-hto-izmenilos>

14. **Кушнір В. В. Окремі аспекти розгляду земельних спорів, що виникають при формуванні земельних ділянок** / В. В. Кушнір // [Молодий вчений. — 2021. — № 4. — Електрон. дані.](#) Розглянуто поняття земельної ділянки і виділено його основні ознаки. Висвітлено дискусійне питання стосовно доцільності надання приватним організаціям можливості розроблення землепорядної документації нарівні із державними органами. Приділено увагу особливостям розмежування юрисдикції органів, що вирішують земельні спори, залежно від предмета спору, їх суті, характеру спірних правовідносин та суб'єктного складу.

15. **Лазарєва О. В. Вивчення Європейського досвіду функціонування ринку землі та його перспективи в українських реаліях** / О. В. Лазарєва, А. Ю. Мась, К. Ю. Борисевич // Інвестиції: практика та досвід. — 2021. — № 17. — С. 33-38. Розкрито ключові аспекти функціонування ринку землі в країнах Центральної, Східної та Північної Європи. Наведено думку, що це сприятиме виокремленню перспектив ринку землі в українських реаліях. З'ясовані основні чинники, що перешкоджають повноцінному

функціонуванню та розвитку ринку земель: тіньове використання землі та високий рівень корупції у сфері земельних відносин. Проаналізовано основні положення Закону України "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо обігу земель сільськогосподарського призначення". Зазначено, що цей Закон сприятиме забезпеченню реалізації права приватної власності на земельні ділянки сільгосппризначення та забезпечить розширення інвестиційних можливостей для розвитку вітчизняного аграрного сектора. Вказано, що основними перспективами ринку землі в Україні є такі аргументи, як надходження іноземних інвестицій в український простір, набуття можливості вільного розпорядження своїми земельними ділянками, залучення додаткових ресурсів для місцевих громад, стимулювання аграрного сектора економіки та загалом підвищення ефективності виробництва на землі. Зазначено, що це дозволить підвищити конкурентоспроможність економіки, самостійно прийняти рішення щодо оренди земельної ділянки чи її обробітку власноруч, сприятиме залученню ресурсів для місцевих громад.

Текст :

http://www.investplan.com.ua/pdf/17_2021/7.pdf

16. Лазарєва О. В. Економіка землеустрою в країнах Європейського Союзу: особливості та можливості адаптації до українського простору / О. В. Лазарєва // Екон. форум. – 2021. – № 3. – С. 9-16. Проаналізовано досвід орендних відносин, грошової оцінки, переоцінки землі. Діагностовано ціни на земельні ділянки в європейських країнах. Вивчено такий метод економіки землеустрою як економічне стимулювання. З'ясовано, що він в основному стосується надання різноманітних субсидій і прямих виплат фермерам на дотримання ними стандартів охорони земельних ресурсів. Вивчення пріоритетів здійснення економіки землеустрою в країнах Євросоюзу дозволило окреслити можливості її адаптації до українського простору.

Текст : [https://lutsk-](https://lutsk-ntu.com.ua/sites/default/files/fls/ekonomichniy-forum-3-2021.pdf)

[ntu.com.ua/sites/default/files/fls/ekonomichniy-forum-3-2021.pdf](https://lutsk-ntu.com.ua/sites/default/files/fls/ekonomichniy-forum-3-2021.pdf)

17. **Лазарєва О. В. Ключові орієнтири ведення земельного бізнесу в країнах ЄС: перспективи для України** / О. В. Лазарєва, А. Ю. Мась, К. Ю. Борисевич // Економіка та держава. – 2021. – № 9. – С. 33-37.

Висвітлено досвід у веденні земельного бізнесу в таких країнах Європейського Союзу, як Швейцарія, Швеція, Угорщина, Бельгія, Австрія, Данія, Естонія, Іспанія, Нідерланди, Чехія, Польща, Кіпр, Румунія, Словенія та Франція. Окреслено перспективи його ведення в Україні. Проаналізовано орієнтири для ведення земельного бізнесу, що є привабливими для українських реалій. Вивчено вплив компонентів макрооточення, бізнесу, влади та громад на ведення бізнесу на землі. Вивчено перспективи ведення земельного бізнесу для українських реалій, як-от: розробка проєктних заявок для участі у конкурсі з грантів міжнародних проєктів, розвиток туристичної діяльності на землі, розробка інструментів підтримки малого та середнього бізнесу, організація просування продукції місцевого бізнесу на зовнішні ринки, функціонування господарств, які б сприяли забезпеченню диверсифікації ринків збуту продукції та її виходу на нові ринки, налагодження нових форм кооперації між фермерами та особистими селянськими господарствами, розробка нових стратегій ведення бізнесу на землі. Текст :

http://www.economy.in.ua/pdf/9_2021/7.pdf

18. **М'яка Л. Як правильно оформити спадщину на землю: поради юриста** [Електронний ресурс] / Лілія М'яка ; бесіду вів Сергій Курган // Fakty. ua : [веб-сайт]. – 2021. – 21 верес. — Електрон. дані. З огляду на важливість питань, пов'язаних зі спадщиною, а також актуальністю, яку останнім часом набули питання успадкування землі, ринок якої вільно запрацював цього літа, наведено роз'яснення адвокатки АО «Ассирія» Лілії М'якої. Вона розповіла про унікальні особливості, пов'язані з отриманням права власності на земельну ділянку, зокрема, коли земля передається у спадок. Адвокатка, зокрема, зазначила, що "спадкування за законом відбувається у порядку черговості, встановленої Цивільним кодексом України", та навела п'ять черг спадкоємців, визначених законом: діти

спадкодавця, його батьки та той з подружжя, який живий на момент відкриття спадщини; рідні брати та сестри спадкодавця, його бабусі та дідусі; рідні дядько та тітка; особи, які проживали зі спадкодавцем однією сім'єю не менш як 5 років до моменту відкриття спадщини; інші родичі до шостого ступеня споріднення, а також утриманці, що не були членами сім'ї спадкодавця. Текст: <https://money.fakty.ua/385445-kak-pravilno-oformit-nasledstvo-na-zemlyu-sovety-yurista>

19. **Матеріали XXVII науково-практичної конференції "Теорія та практика сучасної юриспруденції", 30 квітня 2021 року, м. Харків / Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. — Харків : Бровін О. В., 2021. — 241 с. Шифр зберігання в Бібліотеці: A815021 Зі змісту: Припинення договору як підстава припинення права оренди землі / Н. Д. Кисилиця. — С. 150-151.**

20. **Матеріали науково-практичної конференції "Теорія та практика сучасної юриспруденції", 30 травня 2021 року, м. Харків / Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. — Харків : Бровін О. В., 2021. — Вип. 2. — 528 с. Шифр зберігання в Бібліотеці: A815025-2 Зі змісту: Щодо скасування мораторію на обіг земель сільськогосподарського призначення / А. В. Дзебчук. — С. 304-306; Поняття та ознаки земельної ділянки як об'єкта права власності / В. В. Клімова. — С. 306-308; Питання правової охорони земель України / К. А. Олефіренко. — С. 314-316; Превентивні заходи рейдерства у земельній сфері / 316-318.**

21. **Мельник Л. В. Вплив реалізації ресурсного потенціалу іпотечного кредитування в аграрній сфері на соціально-економічний розвиток України / Л. В. Мельник ; Мельник Л. В. // [Економіка і упр. — 2020. — № 4. — С. 114-121.](#) Здійснено порівняльний аналіз обсягів виробництва аграрної продукції та питомої ваги сільськогосподарського виробництва у валовому внутрішньому продукту країн світу.**

22. **Обговорили гострі питання розвитку аграрного сектору [Електронний ресурс] / Інформ. упр. Апарату Верхов. Ради України // Голос**

України. – 2021. – 29 верес. (№ 185). — Електрон. дані. *Йдеться про проведений у Болграді за сприяння Комітету Верховної Ради України (ВР України) з питань аграрної та земельної політики перший етап Агрофоруму "Одещина 2021: Південь – північ" за участі парламентаріїв, урядовців, представників органів місцевої влади та громадських організацій. Обговорено питання розробки та впровадження нових інструментів зміцнення агропромислової галузі в Одеській області, реалізації можливостей земельної реформи для дрібних та середніх сільгосптоваровиробників, земельної децентралізації та нового порядку зміни цільового призначення земельних ділянок. Учасники форуму також висловили пропозиції щодо реалізації підтримки регіонального розвитку, а також сучасного стану і перспективи вирощування та виробництва вина в Одеській області. Текст: <http://www.golos.com.ua/article/351609>*

23. Покальчук М. Ю. Правові аспекти діяльності і розвитку особистих селянських господарств в Україні: проблеми та перспективи розвитку / М. Ю. Покальчук, В. С. Сулова // Прав. горизонти. – 2020. – № 24. – С. 53-57. *Проаналізовано правові аспекти та основні засади діяльності особистих селянських господарств в Україні. Досліджено ефективність створення такої форми господарювання та звернено увагу на недоліки у її правовому регулюванні. Надано пропозиції щодо правового регулювання їх діяльності. Наведено особливості права на використання земельних ділянок як основи ведення особистого селянського господарства. Розглянуто аспекти оподаткування особистих селянських господарств та запропоновано можливість віднесення до пільгових категорій при трансформації у фермерське господарство. Розкрито правові аспекти оренди особистих селянських господарств. На основі аналізу показників оренди господарств такої організаційно-правової форми надано пропозиції щодо врегулювання нормативно-правових актів з питань, які стосуються аспектів діяльності і розвитку особистих селянських господарств, а також інституту оренди. Текст : <https://legalhorizons.com.ua/uk/journals/vip-24-37->*

24. **Поліщук А.С. Основні фактори впливу на зростання вартості земельних ділянок власників земельних часток (паїв) в Україні** / А. С. Поліщук // Агросвіт. – 2021. – № 17. – С. 57-66. *Досліджено ринкову вартість землі сільськогосподарського призначення та основні фактори впливу на зростання вартості. Зокрема виявлено, що ціна продажу земельних ділянок у розрізі областей України коливається від 5167 грн/га у Луганській області до 13 3051 грн/га у Київській області, що у 25 разів більше і різниця складає 127,9 тис. грн/га. І тільки чотири області України, а саме Київська, Львівська, Одеська, Івано-Франківська, вже на перших продажах досягли рівня вартості деяких європейських країн (Румунії, Естонії). Такі значні коливання у ринковій вартості земель дали поштовх до пошуку факторів впливу на вартість земель (капіталізацію). Розглянуто функції ринку земельних ділянок власників земельних часток (паїв) та досліджено особливості ціноформування на ринку земельних ділянок сільськогосподарського призначення на прикладі Німеччини. Текст :* http://www.agrosvit.info/pdf/17_2021/9.pdf

25. **Правове забезпечення соціальної сфери** : матеріали XII Міжнар. наук.-практ. конф., м. Одеса, 21 квіт. 2021 р. / М-во освіти і науки України, Нац. ун-т "Одес. юрид. акад.", Соц.-прав. ф-т ; [уклад.: А. В. Лисенко ; за заг. ред. Г. І. Чанишевої]. — Одеса : Фенікс, 2021. — 379 с. *Шифр зберігання в Бібліотеці: А814765 Зі змісту: Принцип цілісності земельної ділянки та об'єкту нерухомості: останні законодавчі зміни / Ю. В. Горун. – С. 324-328; Правова природа принципу цілісності земельної ділянки із зведеними на неї об'єктами / Г. І. Шматько. – С. 328-332; Зонування земель сільськогосподарського призначення: правові аспекти / А. В. Воронкова, А. В. Непийвода. – С. 332-335; Специфіка та перспективи законодавчого удосконалення кримінальної відповідальності за порушення у сфері земельних відносин / О. С. Єрофєєва, В. М. Станкова. – С. 342-346;*

Самовільне зняття верхнього родючого шару ґрунту: аналіз поширеного земельного правопорушення в Україні / Ю. В. Кандава. – С. 349-352; Сервітут як інститут земельного права України / Б. В. Коваль, А. О. Константинівська. – С. 352-356; Правове регулювання ринкового обігу земель сільськогосподарського призначення зарубіжних країн та використання досвіду для удосконалення земельних відносин в Україні / Л. О. Кулібаба. – С. 356-360; Проблеми державного контролю за раціональним використанням та охороною земель / М. І. Лоєвська. – С. 360-363; Земельне рейдерство в Україні: правові аспекти / Д. В. Новікова. – С. 367-370; Правові проблеми набуття права власності на земельні ділянки сільськогосподарського призначення іноземними суб'єктами / М. О. Петльована. – С. 370-374; Перспективи 3D кадастру в земельному праві / О. В. Тютюн. – С. 374-377.

26. Продаж землі, яка передана в оренду: що треба знати [Електронний ресурс] // Юрид. газ. – 2021. – 27 верес. — Електрон. дані. Вказано, що на сьогоднішній день, коли вже відкритий ринок землі, земельну ділянку сільськогосподарського призначення можна продати, навіть якщо вона перебуває у довгостроковій оренді у фермерів або агрохолдингів, оскільки земельна ділянка належить власнику і він може розпоряджатися нею на власний розсуд. Водночас, орендар має право на переважну купівлю землі сільськогосподарського призначення. Розглянуто процедуру продажу землі сільськогосподарського призначення, яка перебуває в оренді. Текст: <https://yur-gazeta.com/golovna/prodazh-zemli-yaka-peredana-v-orendu-shcho-treba-znati.html>

27. Публічне управління для сталого розвитку: виклики та перспективи на національному та місцевому рівнях : матеріали IV Міжнар. наук.-практ. конф., 27 - 28 трав. 2021 р., (присвяч. 30-річчю незалежності України). — Маріуполь : Халіков Р. Р., 2021. — 279 с. — **Шифр зберігання в Бібліотеці : A815372** Зі змісту : *Особливості реформи земельних відносин в Україні та перспективи її завершення / В. І. Токарева,*

О. Г. Плуталова. – С. 147-150; Проблеми управління земельними ресурсами в умовах децентралізації влади / Д. Г. Михайленко, М. А. Шавлак. – С. 179-181; Сучасний розвиток системи сталого землекористування міських територій в Україні / В. І. Николаєва, П. В. Назаренко. – С. 224-226

28. **Рекодифікація цивільного законодавства і система права України у контексті євроінтеграційних процесів** : матеріали Всеукр. наук.-прак. конф., Одеса, 8 - 9 листоп. 2019 р. / Півден. регіон. центр НАПрН України, Нац. ун-т "Одес. юрид. акад.", Каф. цивіл. права ; [упоряд.-уклад.: Д. Р. Байталюк, К. І. Спасова; за заг. ред. Є. О. Харитонова]. — Одеса : Фенікс, 2019. — 311 с. *Шифр зберігання в Бібліотеці: А814766 Зі змісту: Деякі правові аспекти безоплатної приватизації земельних ділянок громадянами в реаліях сьогодення / А. О. Забуранна. – С. 276-279.*

29. **Рибалка К. І. Інвентаризація земель запасу України у системі адміністративних процедур** К. І. Рибалка // Вісн. Харків. нац. ун-ту ім. В. Н. Каразіна. Серія : Право. – Харків, 2020. – Вип. 29. – С. 22-28. *Шифр зберігання в Бібліотеці: Бп2601-29(2020)право Проаналізовано поняття "адміністративної процедури" в механізмі публічного управління галуззю використання та охорони земель запасу України та поняття "інвентаризації земель запасу" та його місце у системі адміністративних процедур. Визначено, що одним із перспективних напрямів забезпечення ефективності реалізації системи адміністративних процедур у сфері використання природних ресурсів є активізація здійснення процедури державної інвентаризації земель запасу, пріоритетне використання яких визначається необхідністю вирішення стратегічних комплексних завдань розвитку української держави.* Текст:

<https://periodicals.karazin.ua/law/article/view/15712>

30. **Самаєва Ю. Як Косюк хакнув земельну реформу** [Електронний ресурс] / Юлія Самаєва // Дзеркало тижня. – 2021. – 13 жовт. — Електрон. дані. *Йдеться про те, що ринок землі відкривали під гаслами*

розвитку фермерства та підтримки малих виробників. Встановлені до 2024 року обмеження (продаж лише фізичним особам і не більш як 100 га в одні руки) мали б гарантувати, що принаймні на першому етапі реформи жоден латифундист не заважатиме малому та середньому агробізнесу зростати. Зауважено, що в МПХ вирішили не чекати 2024 року, приберегти власні статки і використати власних працівників для збереження земельного банку, зробивши їм пропозицію, від якої не можна відмовитися. Наголошено, що в МХП розробили два варіанти залучення працівників до вирішення своїх земельних проблем. «Конкурентний»: передбачає, що потенційними покупцями можуть бути всі охочі працівники МХП, незалежно від майнового стану, доходів чи посади. Єдине обмеження, яке встановлюється, – купити можна не більш як 20 га, причому в одних руках в одному населеному пункті не може бути сконцентровано понад 10 га. Ну, про всяк випадок, щоб не підросли під боком якісь там фермери-одноосібники. Першочерговими об'єктами за цього сценарію будуть землі, строк оренди яких холдингом завершується менш як через п'ять років. «Безальтернативний» варіант, як зрозуміло з його назви, передбачає більше обмежень. Перша обов'язкова умова – укладання договору оренди землі із МХП на 10 років і більше відразу після її купівлі. Друга – розмір орендної плати фіксується раз на рік на рівні середнього розміру для відповідного населеного пункту. Третя – встановлюється першочергове право компанії на викуп сільгоспземель у разі їхнього наступного продажу працівниками. Текст:

<https://zn.ua/ukr/macrolevel/jak-kosjuk-khaknuv-zemelnu-reformu.html>

31. **Степаненко О. Контрольований ривок** / Олексій Степаненко, Ярослав Демченко / Юрид. практика. – 2021. – 7 верес. (№ 35/36). — С. 11, 17. Зазначено, що особливої актуальності сьогодні набула тема земельної реформи. Відкриття ринку землі викликало нагальну потребу якнайшвидшого впровадження ефективного правового механізму відчуження земельних ділянок. Зауважено, що електронна торгова система мінімізуватиме можливу корупційну складову у процедурі земельних торгів.

За словами авторів статті, Законом № 1444-”Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо продажу земельних ділянок та набуття права користування ними через електронні аукціони” запроваджується новий, принципово правильний та дієвий механізм проведення земельних торгів в Україні. Текст: <https://pravo.ua/articles/kontrolovanyi-ryvok/>

32. **Сухий П. О. Земельні ресурси Українського Передкарпаття** / П. О. Сухий, М.-Т. М. Атаманюк ; М-во освіти і науки України, Чернів. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича. — Чернівці : Рута, 2021. — 255 с. : іл., табл., мапи. — Бібліогр.: с. 168-185. **Шифр зберігання в Бібліотеці: А814634** Розглянуто теоретико-методологічні засади сучасної системи землекористування в Україні. Здійснено аналіз передумов формування структури і функціонального використання земельного фонду. Окреслено перспективи використання земельних ресурсів регіону.

33. **Тенденції та тренди аграрної галузі обговорили експерти Першої міжнародної Конференції з аграрного права** [Електронний ресурс] // Юрид. практика. – 2021. – 25 верес. — Електрон дані. Подано інформацію, що 24 вересня 2021 року відбувся другий день Першої міжнародної Конференції з аграрного права, організатором якої виступила Асоціація правників України. Зазначено, що після вітальних слів Анни Огречук, Президентки Асоціації правників України, співзасновниці та керуючої партнерки LCF Law Group, експерти обговорювали ринок сільськогосподарських земель. Мова йшла про участь українських та іноземних гравців у ринку сільськогосподарських земель, плани агрохолдингів, кредитування банками, юридичні складнощі із укладенням договорів відчуження сільськогосподарських земель та про юридичну і практичну можливість придбання переважного права. Текст: <https://pravo.ua/tendentsii-ta-trendy-ahrarnoi->

34. **Томашук І. В. Розвиток сільських територій в умовах децентралізації влади в Україні** / І. В. Томашук // Вчені зап. Тавр. нац. ун-ту ім. В.І. Вернадського. Серія : Економіка і упр. – 2021. – Т. 32 (71), № 4.

– С. 88-101. Розглянуто заходи з реорганізації економічного механізму територіального управління в контексті децентралізації влади. Вказано, що реформа децентралізації безпосередньо пов'язана з розвитком та оптимальним використанням ресурсного потенціалу сільських територій. Наголошено, що однією з фундаментальних умов незалежності органів місцевого самоврядування є фінансова децентралізація, яка відображає фінансові повноваження регіональних органів влади. Процес добровільного об'єднання територіальних громад створив передумови для трансформації територіальної структури та субрегіонального рівня. Наголошено, що в українських реаліях існує значний невикористаний потенціал інклюзивності у формі самоорганізаційної діяльності сільських територіальних громад та продуктивної діяльності сільського бізнесу у вирішенні місцевих соціально-економічних проблем. Підсумовано, що територіальні громади можуть регулювати процес нагромадження коштів, надання відповідних послуг, базуючись на коротко- і довгостроковому плануванні. Також можна стверджувати, що децентралізацію слід розглядати як фактор, який прямо впливає на диверсифікацію розвитку сільських територій. Текст : http://www.econ.vernadskyjournals.in.ua/journals/2021/32_71_4/17.pdf

35. **Третяк А. М.** Інституціональне середовище щодо організаційних структур управління земельними ресурсами та землекористуванням / А. М. Третяк, В. М. Третяк, Н. А. Третяк // Економіка та держава. – 2021. – № 9. – С. 24-32. Статтю присвячено дослідженню інституціонального середовища організаційних структур управління земельними ресурсами та землекористуванням для виявлення негативних факторів неефективності регулювання земельних відносин та адміністрування землекористування. Висвітлено негативні фактори інституціонального середовища організаційних структур управління земельними ресурсами та землекористуванням, які у свою чергу призводять до гальмування земельної політики щодо ефективного здійснення земельної

реформи, раціонального використання та охорони земельних ресурсів. Текст : http://www.economy.in.ua/pdf/9_2021/6.pdf

36. **Третяк А.М. Основні методи та інструменти управління земельними ресурсами і землекористуванням в Україні / В. М. Третяк, Р. М. Курильців // Агросвіт. – 2021. – № 18. – С.12-21.** *З'ясовано, що вирішення таких стратегічно важливих проблем, як охорона земель, організація раціонального їх використання, досягнення стійкої екологічної та продовольчої безпеки, можливо шляхом як удосконалення методів управління — регулювання земельних відносин та землепорядного проєктування, так і запровадження нового методу — адміністрування землекористування. Вони виявляються в прямому законодавчому або дозвільному впливі на користувачів земельних ділянок з боку державних і самоврядних органів та формування ефективної системи економічних важелів, які забезпечують охорону прав суб'єктів земельних відносин на землю, створення умов рівноправного розвитку різних форм господарювання на землі, формування і розвиток земельного ринку. Обґрунтовано, що створення системи методів та інструментів управління в Україні сприятиме вирішенню існуючих на сьогодні проблем управління земельними ресурсами та землекористуванням.* Текст : http://www.agrosvit.info/pdf/18_2021/3.pdf

37. **Шарапова С.В. Моніторинг як головний складник системи інформаційного забезпечення землекористування та охорони земель / С.В. Шарапова // Право і сусп.-во. – 2021. – № 4. – С. 105-110.** *Наголошено, що моніторинг земель виступає самостійною функцією управління в галузі використання та охорони земель, а також входить до системи заходів у галузі охорони земель, передбачених Законом України «Про охорону земель». Акцентовано увагу, що система управління в галузі використання та охорони земель потребує суттєвого реформування та удосконалення правової бази щодо здійснення управлінської діяльності у зазначеній сфері. Звернено увагу на деякі проблеми у системі інформаційного забезпечення землекористування та охорони земель. Висвітлено недоліки системи*

спостереження як за станом навколишнього природного середовища, так і за якісним станом земельних ресурсів України. Текст :
http://pravoisuspilstvo.org.ua/archive/2021/4_2021/16.pdf

38. Щодо окремих питань застосування нової редакції Закону України «Про землеустрій» у реєстраційній діяльності [Електронний ресурс] // Місц. самоврядування. – 2021. – № 9 (верес.). — Електрон. дані. Наведено текст листа Державної служби України з питань геодезії, картографії та кадастру від 04.06.2021 № 22-28-0.211-6673/2-21. Текст:
<https://i.factor.ua/ukr/journals/ms/2021/september/issue-9/article-116936.html>

**Підготовлено Відділом інформаційного забезпечення органів влади
Національної бібліотеки України імені Ярослава Мудрого**

Відповідальний за випуск Н. Я. Зайченко

18 жовтня 2021 р